

Ο ΑΚΑΤΟΝΟΜΑΣΤΟΣ ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με ένα νέο αλληγορικό μυθιστόρημα ο **Τάκης Θεοδωρόπουλος** καλεί τους αναγνώστες να δουν την τραγωδία που ζούμε σήμερα ως παρωδία της ζωής που είχαμε στήσει.

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΓΙΛΗ

Την «Επιδημία» (εκδ. Πατάκης), συνεχίζοντας τη γραμμή των βιβλίων από την αρχαία εποχή, η θεότητα που έχει εφεύρει κινείται στο σήμερα. Είναι αφορμή να μιλήσεις για ουσιαστικότερα ζητήματα που μας απασχολούν; Πάντα αυτό έκανα. Ειδικά στο «Συπόλητο σύννεφο», όπου την ιστορία του καβγά του Σωκράτη με τον Αριστοφάνη την αφηγείται ο Δαίμων, ο οποίος ζει στη σημερινή Αθήνα, είναι προφανές πως αυτό που με ενδιαφέρει δεν είναι η αρχαιότητα ως γνωστό αντικείμενο. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι η δυναμική που δημιουργείται όταν ζεις στο σήμερα και ανάμεσά σου, στις λέξεις που μιλάς, ή στο τοπίο της καθημερινότητάς σου, έρχεσαι σε επαφή με ένα χρόνο που ενώ είναι παρελθόν έχει αφήσει τα ίχνη του στο παρόν. Στην «Επιδημία» βέβαια η σχέση αυτή γίνεται πιο καθαρή. Ο αρχαίος Θεός, ο Ακατονόμαστος, που έρχεται στη σημερινή Αθήνα για να διαλύσει τα πάντα, αποδεικνύει πως η σχέση αυτή μπορεί να είναι και ιδιαίτερος επικίνδυνος. Έχετε σκεφτεί ποτέ μήπως έχουμε κληρονομήσει τις χειρότερες πλευρές της ένδοξης αρχαιότητάς μας, τις πιο άδοξες; Η σκέψη βέβαια δεν είναι ό,τι καλύτερο για το νεοελληνικό ναρκισσισμό μας, όμως, με αυτά που μας συμβαίνουν, νομίζω ότι είναι

ιδιαίτερος επίκαιρος. Γι' αυτό όταν λέμε ότι ο δέκατος τρίτος θεός της Ελλάδας θα μας σώσει, πρέπει να προσέχουμε μην εμφανιστεί κάνας ατζαμής σαν τον δικό μου.

Η κρίση που ζούμε σήμερα είναι οικονομική, πολιτισμική, υπαρξιακή; Είναι πολύ βαθύτερη από την κρίση δανεισμού, χτυπάει στο κύτταρο της σκέψης μας, κυρίως δε έχει να κάνει με αυτό που αποκαλώ «νεοελληνικός λυρισμός». Μια πλειοδοσία αισθήματος την οποία η πραγματικότητα δεν μπορεί να αντέξει. Ο Τορόντσιλ έλεγε ότι τα Βαλκάνια παράγουν περισσότερη Ιστορία από όση μπορούν να καταναλώσουν. Αυτό ίσχυε για μας στην περίοδο του εμφυλίου, ή για τους Γιουγκοσλάβους στη δεκαετία του '90. Αυτό το απόθεμα της Ιστορίας που δεν καταναλώθηκε έχει σωρευτεί κι έχει δημιουργήσει ένα συναισθηματικό βουνό που δεν βρίσκει αντίκρισμα στην πραγματικότητα. Μην ξεχνάτε πως όλα τα προβλήματα μας τα λύναμε με συναυλίες, τη χούντα, το κυπριακό. Είναι να απορεί κανείς πως δεν κάναμε ακόμη συναυλία για το χρέος και τα ελλείμματα.

Οι ήρωές σας «όταν εξοργίζονταν κατέφευγαν στη μόνιμη επώδυνη πάσχη φύσεως αδικημένων: δεν πάει άλλο αυτή η κατάσταση». Εμείς, τώρα, υπάρχει κάτι που μπορούμε να κάνουμε αντί να... αγανακτούμε; Το πρώτο που μπορούμε να κάνουμε είναι να σκεφτούμε, αλλά έχουμε καταφέρει στο δημόσιο βίο μας να καταστρέψουμε τις λέξεις, τα βασικά εργαλεία της σκέψης. Την γλώσσα την έχουμε κάνει σαν τις πλατείες και τους δρόμους: ένα σκουπιδαριό γεμάτο λακούβες που δεν μπορείς να περπατήσεις γιατί μυρίζει

άσχημα. Όμως, στην πραγματικότητα, δεν πιστεύω ότι το κυρίαρχο συναίσθημα είναι η οργή. Απλώς οι αγανακτισμένοι κάνουν περισσότερη φασαρία. Άλλα αισθήματα κυριαρχούν, όπως η απογοήτευση, η ανασφάλεια, ο φόβος, η ντροπή. Απλώς επειδή έχουμε μετατρέψει τη γλώσσα μας σε πληθωριστικό κουρέλι, δεν μπορούμε να τα εντοπίσουμε. Το καλοκαίρι έκανα μια μικρή μετακόμιση μ' ένα παιδί γύρω στα 30. Μου εξήγησε ότι αυτός δεν φταίει σε τίποτε για την κρίση, είναι νέος, πως του έχουν καταστρέψει την ζωή κ.λπ. Εννοείται πως δεν μου έδωσε απόδειξη, ούτε και τόλμωσα να του ζητήσω.

Τι προσπαθείς να πεις με αυτό το αλληγορικό μυθιστόρημα; Αν καταφέρουμε να δούμε την τραγωδία που ζούμε ως παρωδία της ζωής που είχαμε στήσει, ίσως καταφέρουμε να δούμε τα πράγματα πιο καθαρά. Μην ξεχνάτε ότι μέχρι πριν τρία χρόνια αν τολμούσες να πεις ότι κάτι δεν πάει καλά, σε κοιτούσαν σαν να είσαι βλαμμένος ή εκ γενετής αποτυχημένος. Τώρα όλο και περισσότερος κόσμος αισθάνεται την ανάγκη να ακούσει, να μιλήσει, να σκεφτεί. Γι' αυτό πιστεύω ότι όσοι ποντάρουν στον πολιτισμικό τραγωδισμό εντέλει δεν πρόκειται να κερδίσουν. Ή τουλάχιστον θέλω να το πιστεύω...

Κλείνεις με μια ζοφερή περιγραφή - ανεργία, μετανάστες χωρίς καρτιά, απελπισία... Τελικά το μήνυμά είναι αισιόδοξο ή απαισιόδοξο; Απαισιόδοξα αισιόδοξο. Θέλω να πω, δεν μπορείς να γράψεις ούτε μια γραμμή αν, κάπου, κατά βάθος, δεν αισιοδοξείς. Από την άλλη, όποιος εμφανίζεται σήμερα ως αισιόδοξος, θα συμφωνήσετε μαζί μου πως είναι και λιγάκι πλιθιος. **A**

